

ULUSAL YETERLİLİK

17UY0285-2

BACA-YAĞLI KANAL TEMİZLEME PERSONELİ

SEVİYE 2

REVİZYON NO: 00

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU
Ankara, 2017

ÖNSÖZ

Baca-Yağlı Kanal Temizleme Personeli (Seviye 2) Ulusal Yeterliliği 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, alışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Doğal Gaz Dağıtıcılar Birliği (GAZBİR) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Enerji Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Mesleki Yeterlilik Kurumu

GİRİŞ

Ulusal yeterliliğin hazırlanmasında, sektör komitelerinde incelenmesinde ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulmasında temel ölçütler Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelikte belirlenmiştir.

Ulusal yeterlilikler için temel ölçütler aşığıdaki şekilde tanımlanmıştır:

- a) Ulusal yeterlilikler, ulusal meslek standartları veya uluslararası standartlara dayalı olarak oluşturulur.
- b) Ulusal yeterlilikler katılımcı bir anlayışla hazırlanır ve ilgili tarafların görüş ve katkısı alınır.
- c) Ulusal yeterlilikler, mesleki alana ilişkin iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve kalite ile ilgili hususları kapsar.
- d) Ulusal yeterlilikler kullanıcılar tarafından anlaşılacak şekilde yazılır.
- e) Ulusal yeterlilikler hayat boyu öğrenme ilkesi çerçevesinde bireyin kendini geliştirmesini ve meslekte ilerlemesini teşvik eder.
- f) Ulusal yeterlilikler açık veya gizli hiçbir ayrımcılık unsuru içermez.
- g) Ulusal yeterlilikler, bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğinin kalite güvencesi dâhilinde ölçülmesini temin eden unsurları içerir.

**..UY....-2 BACA-YAĞLI KANAL TEMİZLEME PERSONELİ (SEVİYE 2)
ULUSAL YETERLİLİĞİ**

1	YETERLİLİĞİN ADI	Baca-Yağlı Kanal Temizleme Personeli
2	REFERANS KODU	17UY0275-2
3	SEVİYE	2
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	ISCO 08: 7112 (Tuğlacılar ve ilgili işlerde çalışanlar)
5	TÜR	-
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A)YAYIN TARİHİ	25.01.2017
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
8	AMAÇ	<p>İş sağlığı ve güvenliği ile çevresel önlemleri olarak, kalite sistemleri çerçevesinde, mesleği ile ilgili iş organizasyonu yapan, baca-yağlı kanal temizleme ön hazırlığı, baca ve yatay duman kanalı veya yağlı kanal yatay bağlantısı ile bacaya-yağlı kanala ait ilave donanımların temizlenmesi işini yapan ve mesleki gelişime ilişkin faaliyetleri yürüten Baca-Yağlı Kanal Temizleme Personeli'nin çalışmalarında kalitenin artırılması için;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adayların sahip olması gereken nitelikleri, bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamak, • Adayların geçerli ve güvenilir bir belge ile mesleki yeterliliğini kanıtlamasına olanak vermek, • Eğitim sistemine, sınav ve belgelendirme kuruluşlarına referans ve kaynak oluşturmaktır.
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART(LAR)I	15UMS507-2 Baca-Yağlı Kanal Temizleme Personeli (Seviye 2)
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART(LAR)I	-
11	YETERLİLİĞİN YAPISI	
	11-a) Zorunlu Birimler	
		17UY0275-2/A1- İş Sağlığı ve Güvenliği, Kalite ve Çevre 17UY0275-2/A2- Baca ve Yağlı Kanal Temizlik Öncesi Hazırlık İşlemleri 17UY0275-2/A3- Baca ve Yağlı Kanal Temizleme ve Kontrol İşlemleri
	11-b) Seçmeli Birimler	
		-
	11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri ve İlave Öğrenme Çıktıları	
		Adayın yeterlilik belgesi alabilmesi için zorunlu yeterliliklerin tamamından başarılı olması gereklidir.

12	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
		Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan sınavlara tabi tutulur. Adayların mesleki yeterlilik belgesini alabilmeleri için birimlerde tanımlanan sınavlardan başarılı olmaları gerekmektedir. Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performansa dayalı sınavlar, her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirmesi bağımsız yapılmalıdır. Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyor olması gerekmektedir.
13	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ	Yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi 5 yıldır.
14	GÖZETİM SIKLIĞI	Belge geçerlilik süresi içerisinde belge sahibi gözetime tabi tutulur. Belge sahibinin performansı, belge aldığı tarihten itibaren 2. yıl ile 3. yıl arasında, sınav ve belgelendirme kuruluşunun belirleyeceği gözetim yöntemi ile değerlendirilir. Gözetim sonucu performansı yeterli bulunmayan veya gözetimi belge sahiplerinden kaynaklanan nedenlerle yapılamayan belge sahiplerinin belgeleri askıya alınır. Belgesinin askıda olma nedeni ortadan kalkan belge sahiplerinin belgelerinin geçerliliği geçerlilik süresi sonuna kadar devam eder.
15	BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ	Beş (5) yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı aşağıda tanımlanan yöntemlerden en az biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur; a) 5 yıl belge geçerlilik süresi içinde yeterlilik belgesi kapsamında toplamda en az 2,5 yıl çalıştığına dair resmi (SGK ve benzeri) kayıt sunulması, b) Yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan performansa dayalı sınavın yapılması. Değerlendirme sonucu olumlu olan adayların belge geçerlilik süreleri 5 yıl daha uzatılır.
16	YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)	TÜRKİYE DOĞAL GAZ DAĞITICILARI BİRLİĞİ DERNEĞİ (GAZBİR) BACA İMALATÇILARI VE UYGULAYICILARI DERNEĞİ (BACADER) TÜM BACA VE YAĞLI KANAL TEMİZLEYİCİLERİ DERNEĞİ (TÜBADER)
17	YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK ENERJİ SEKTÖR KOMİTESİ
18	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	25.01.2017-2017/12

17UY0275-2/A1 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ, KALİTE ve ÇEVRE YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İş Sağlığı ve Güvenliği, Kalite ve Çevre
2	REFERANS KODU	17UY0275-2/A1
3	SEVİYE	2
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	25.01.2017
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
15UMS507-2 Baca-Yağlı Kanal Temizleme Personeli (Seviye 2)		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<p><u>Öğrenme Çıktısı 1: İş sağlığı ve güvenliği ve çevre güvenlik önlemlerini açıklar.</u> Başarım Ölçütleri: 1.1: İş sağlığı ve güvenliği konusundaki yasal ve işyerine ait kuralları tanımlar. 1.2: İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili risk etmenlerini azaltmayı tarif eder. 1.3: Tehlike durumunda acil durum prosedürlerini uygulamayı tarif eder. 1.4: Çevresel risklerin azaltılmasını tarif eder.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 2: İş süreçleri ve çalışma ortamı için kalite gerekliliklerini açıklar.</u> Başarım Ölçütleri: 2.1: Proseslerde saptanan hata ve arızaları gidermeye yönelik çalışmaları tarif eder. 2.2: İş için uygun çalışma alanı özelliklerini tanımlar.</p>		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
T1: A1 birimine yönelik teorik sınav Ek A1-2’de yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde en az 10 soruluk yazılı sınav uygulanmalıdır. Sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz, adaylara her soru için ortalama 1 dakika zaman verilir. Teorik sınavda sorulardan en az % 60’ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
-		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarılı olduğu tarihten itibaren 2 yıldır.		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Türkiye Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği Derneği (GAZBİR) Baca İmalatçıları Ve Uygulayıcıları Derneği (BACADER) Tüm Baca ve Yağlı Kanal Temizleyicileri Derneği (TÜBADER)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖRKOMİTESİ	MYK Enerji Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	25.01.2017-2017/12

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ**EK A1-1:Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler**

Bu birim için aşağıda tanımlanan eğitim içeriğine sahip programın aday tarafından tamamlanması tavsiye edilir.

Eğitim İçeriği:

1. Acil durum
2. Ekip içinde çalışma
3. İş sağlığı ve güvenliği
4. Koruma kurtarma
5. Risk ve tehlike analizi
6. Tehlikeli atık
7. Üretimden kaynaklanan çevresel riskler
8. Yangın ve yangından korunma

EK A1-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi**a) BİLGİLER**

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Yapılan işe uygun iş elbiseleri ve kişisel koruyucu donanımları açıklar.	A.1.2	1.1	T1
BG.2	İş sağlığı ve güvenliği koruma ve müdahale araçlarını uygun ve çalışır şekilde nasıl bulunduracağını açıklar.	A.1.3	1.1	T1
BG.3	Yaptığı işle ilgili tehlike ve riskleri tarif eder.	A.2.1	1.2	T1
BG.4	Risk faktörlerinin azaltılmasına yönelik çalışmaları açıklar.	A.2.2	1.2	T1
BG.5	Tehlike durumlarını saptayıp hızlı bir şekilde yok etmek üzere nasıl önlem alacağını tarif eder.	A.3.1	1.3	T1
BG.6	Özel acil durum prosedürlerinin uygulanmasını açıklar.	A.3.3	1.3	T1
BG.7	Acil durumlarda çıkış veya kaçış prosedürleri tarif eder.	A.4.1	1.3	T1
BG.8	Çalışma alanında karşılaşılabilecek çevresel riskleri tanımlar.	B.2.3	1.4	T1
BG.9	Çevresel risklerin (yanıcı ve parlayıcı malzemelerin güvenli şekilde tutulması vb.) azaltılmasını tarif eder.	B.2.3	1.4	T1
BG.10	Proseslerde saptanan hata ve arızaları gidermeye yönelik çalışmaları tarif eder.	C.3.1	2.1	T1
BG.11	İş için uygun çalışma alanı özelliklerini tanımlar.	D.1.2	2.2	T1

17UY0275-2/A2/ BACA VE YAĞLI KANAL TEMİZLİK ÖNCESİ HAZIRLIK İŞLEMLERİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Baca ve Yağlı Kanal Temizlik Öncesi Hazırlık İşlemleri
2	REFERANS KODU	17UY0275-2/A2
3	SEVİYE	2
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	25.01.2017
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
15UMS507-2 Baca-Yağlı Kanal Temizleme Personeli (Seviye 2)		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
Öğrenme Çıktısı 1: Baca ve yağlı kanal temizlik öncesi hazırlık işlemlerini yapar.		
Başarım Ölçütleri:		
1.1 Günlük/haftalık iş organizasyonu/ planına uygun hareket eder.		
1.2 İhtiyaç duyulan ürün ve malzemeyi hazırlar.		
1.3 Kullanılacak araç, gereç ve ekipmanı hazırlar.		
Öğrenme Çıktısı 2: İSG, çevre ve kalite gerekliliklerine uyar.		
Başarım Ölçütleri:		
2.1: Gerçekleştirdiği işlerde İSG kurallarına uyar.		
2.2: Gerçekleştirdiği işlerde kalite gerekliliklerini uygular.		
2.3 Gerçekleştirdiği işlerde çevre koruma gerekliliklerini uygular.		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
T1: A2 birimine yönelik teorik sınav Ek A2-2’de yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde en az 10 soruluk yazılı sınav uygulanmalıdır. Sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz, adaylara her soru için ortalama 1 dakika zaman verilir. Teorik sınavda sorulardan en az % 60’ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A2-2) ölçmelidir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
P1: A2 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek A2-2’de yer alan “Beceri ve Yetkinlikler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden % 70 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında, model ile gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek A2-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir.		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez. Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Türkiye Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği Derneği (GAZBİR) Baca İmalatçıları Ve Uygulayıcıları Derneği (BACADER) Tüm Baca ve Yağlı Kanal Temizleyicileri Derneği (TÜBADER)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR	MYK Enerji Sektör Komitesi

	KOMİTESİ	
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	25.01.2017-2017/12

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A2-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

Bu birim için aşağıda tanımlanan eğitim içeriğine sahip bir programın aday tarafından tamamlanması tavsiye edilir.

Eğitim İçeriği:

1. Baca-yağlı kanal çeşitleri
2. Baca-yağlı kanal temizlik öncesi kontrol edilmesi gerekenler
3. Baca-yağlı kanal temizlik öncesi yapılması gerekenler
4. Baca-yağlı kanal temizlik öncesinde çevresel riskler
5. Baca-yağlı kanal temizlik öncesinde iş sağlığı ve güvenliği
6. Baca-yağlı kanal temizlik öncesinde kalite uygulamaları
7. Temizlik öncesi temizlik için gerekli araç, gereç ve ekipmanların belirlenmesi
8. Temizlik öncesi temizlik yönteminin belirlenmesi

EK A2-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Günlük/Haftalık iş organizasyonu/planı okumayı açıklar.	D.1.1	1.1	T1
BG.2	Verilen talimatlara göre kendi iş programında revize yapmayı açıklar.	D.1.2	1.1	T1
BG.3	İş planına ve verilen talimatlara göre çalışmayı açıklar.	D.1.3	1.1	T1
BG.4	Yapılacak temizliğe göre malzemeleri temin etmeyi açıklar.	D.2.1	1.2	T1
BG.5	İş emrinin öngördüğü oranlarda ürün ve malzemeleri sahaya götürmek için hazırlamayı açıklar.	D.2.2	1.2	T1
BG.6	Verilen talimata göre, planına uygun, işi aksatmayacak sayıda araç, gereç ve ekipmanı hazırlamayı açıklar.	D.3.1	1.3	T1
BG.7	Kullanılacak araç, gereç ve ekipmanın ürün ve malzemeye göre sağlamlığını kontrol etmeyi açıklar.	D.3.2	1.3	T1

b) BECERİ VEYETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.1	İş planına ve verilen talimatlara göre çalışır.	D.1.3	1.1	P1
*BY.2	Yapılacak temizliğe göre malzemeleri temin eder.	D.2.1	1.2	P1
BY.3	Verilen talimata göre, planına uygun, işi aksatmayacak sayıda araç, gereç ve ekipmanı hazırlar.	D.3.1	1.3	P1
*BY.4	Yapılan işe uygun iş elbiseleri ve kişisel koruyucu donanımları kullanır.		2.1	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
*BY.5	Yapılan çalışmaya ait uyarı işaret ve levhaları talimatları doğrultusunda yerleştirir.		2.1	P1
*BY.6	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara göre kalite gerekliliklerini uygular.		2.2	P1
*BY.7	Uygulamada izin verilen tolerans ve sapmalara göre kalite gerekliliklerini uygular.		2.2	P1
*BY.8	İş süreçlerinin ve işlemlerin çevreye etkilerini ve riskleri belirler.		2.3	P1
*BY.9	Çevreyi koruma için gerekli önlemleri alır.		2.3	P1

(* Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

17UY0275-2/A3 BACA ve YAĞLI KANAL TEMİZLEME VE KONTROL İŞLEMLERİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Baca ve Yağlı Kanal Temizleme ve Kontrol İşlemleri
2	REFERANS KODU	17UY0275-2/A3
3	SEVİYE	2
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	25.01.2017
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	15UMS507-2 Baca-Yağlı Kanal Temizleme Personeli (Seviye 2)
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	<p>Öğrenme Çıktısı 1: Baca ve yağlı kanal temizleme ve kontrol işlemlerini gerçekleştirir.</p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>1.1.Temizlik yapılacak yerde gerekli tedbirleri alır. 1.2.Temizlik işlemine sahada hazırlık yapar. 1.3. Temizleme işlemini gerçekleştirir. 1.4. Temizleme işlemini kontrol eder.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 2: İSG, çevre ve kalite gerekliliklerine uyar.</p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>2.1: Gerçekleştirdiği işlerde İSG kurallarına uyar. 2.2: Gerçekleştirdiği işlerde kalite gerekliliklerini uygular. 2.3 Gerçekleştirdiği işlerde çevre koruma gerekliliklerini uygular.</p>
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
A3 birimine yönelik teorik sınav Ek A3-2’de yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde en az 10 soruluk yazılı sınav uygulanmalıdır. Sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz, adaylara her soru için ortalama 1 dakika zaman verilir. Teorik sınavda sorulardan en az % 60’ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A3-2) ölçmelidir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
A3 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek A3-2’de yer alan “Beceri ve Yetkinlikler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari % 70 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında, model ile gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek A3-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir.		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez. Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Türkiye Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği Derneği (GAZBİR) Baca İmalatçıları Ve Uygulayıcıları Derneği (BACADER) Tüm Baca ve Yağlı Kanal Temizleyicileri Derneği (TÜBADER)

10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖRKOMİTESİ	MYK Enerji Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	25.01.2017-2017/12

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A3-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

Bu birim için aşağıda tanımlanan eğitim içeriğine sahip bir programın aday tarafından tamamlanması tavsiye edilir.

Eğitim İçeriği:

1. Baca ve Yağlı Kanal temizliği
2. Baca ve Yağlı Kanal temizliği öncesinde ve sonrasında yapılması gerekenler
3. Baca ve Yağlı Kanal temizliği kontrolü
4. Baca ve Yağlı Kanal temizliği periyodik kontrolü ve raporlaması
5. Baca-Yağlı Kanal temizlik ve kontrolünde çevresel riskler
6. Baca-Yağlı Kanal temizlik ve kontrolünde iş sağlığı ve güvenliği
7. Baca-Yağlı Kanal temizlik ve kontrolünde kalite uygulamaları

EK A3-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Temizlik yapılacak yerde gerekli tedbirleri almayı açıklar.	E.1.1	1.1	T1
BG.2	Sahada bulunan kişileri bilgilendirmeyi açıklar.	E.1.2	1.1	T1
BG.3	Temizlik işini yapacak personel, kullanacağı alet ve avadanlıkları kullanıma hazırlamayı açıklar.	E.2.1	1.2	T1
BG.4	Çalışacağı yer, yerden yüksekte ise gerekli emniyet tedbirlerini almayı açıklar.	E.2.2	1.2	T1
BG.5	Temizleme için gerekli alet ve avadanlığı çalışacağı bölgeye taşımayı açıklar.	E.2.3	1.2	T1
BG.6	Baca kamerası ile baca veya yağlı kanal içerisindeki temizlenmesi gereken bölge tespit etmeyi açıklar.	E.3.1	1.3	T1
BG.7	Baca temizlenmesi için baca tipine göre uygun temizleme alet ve avadanlıklarını kullanmayı açıklar.	E.3.2	1.3	T1
BG.8	Yağlı kanal temizlemesi için kanal tipine uygun temizleme alet ve avadanlıklarını kullanmayı açıklar.	E.3.3	1.3	T1
BG.9	Baca kamerası ile baca veya yağlı kanal içerisindeki temizlenen bölgeyi kontrol etmeyi açıklar.	E.4.1	1.4	T1
BG.10	Baca-Yağlı kanalın çekişinden emin olmak için duman tableti yakmayı açıklar.	E.4.2	1.4	T1
BG.11	Duman çekişinde sorun tespit edilirse temizleme işlemi tekrar etmesi gerektiğini ifade eder.	E.4.3	1.4	T1
BG.12	İşlemin yapıldığına dair matbu formu düzenlemeyi açıklar.	E.4.4	1.4	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.13	Amirini bilgilendirir ve temizlenen alanların ve formların kontrolünü sağlamayı açıklar.	E.4.5	1.4	T1
BG.14	Baca Kontrol Personeli Seviye 4 belgesine sahip personel, yapılan temizlik işlemi ile ilgili tüm kontrolleri yapar. Uygun bulması durumunda Bacacı Seviye 2 belgeli personel doldurulmuş "Temizleme Formu" nu imzalayarak onaylatır. Temizleme işleminin uygun olmaması durumunda temizleme işleminin tekrarını yapmayı ifade eder.	E.4.6	1.4	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.1	Temizlik yapılacak yerde gerekli tedbirleri alır.	E.1.1.	1.1	P1
*BY.2	Sahada bulunan kişileri bilgilendirir.	E.1.2	1.1	P1
BY.3	Temizlik işini yapacak personel, kullanacağı alet ve avadanlıkları kullanıma hazırlar.	E.2.1	1.2	P1
*BY.4	Çalışacağı yer, yerden yüksekte ise gerekli emniyet tedbirlerini alır.	E.2.2	1.2	P1
BY.5	Temizleme için gerekli alet ve avadanlığı çalışacağı bölgeye taşır.	E.2.3	1.2	P1
*BY.6	Baca temizlenmesi için baca tipine göre uygun temizleme alet ve avadanlıklarını kullanır.	E.3.2	1.3	P1
*BY.7	Yağlı kanal temizlemesi için kanal tipine uygun temizleme alet ve avadanlıklarını kullanır.	E.3.3	1.3	P1
BY.18	Baca-Yağlı kanalın çekişinden emin olmak için duman tableti yakar.	E.4.2	1.4	P1
BY.9	Duman çekişinde sorun tespit edilirse temizleme işlemi tekrar etmesi gerektiğini bilir.	E.4.3	1.4	P1
BY.10	İşlemin yapıldığına dair matbu formu düzenler.	E.4.4	1.4	P1
BY.11	Amirini bilgilendirir ve temizlenen alanların ve formların kontrolünü sağlar.	E.4.5	1.4	P1
*BY.12	Bacacı Seviye 4 belgesine sahip personel, yapılan temizlik işlemi ile ilgili tüm kontrolleri yapar. Uygun bulması durumunda Bacacı Seviye 2 belgeli personel doldurulmuş "Temizleme Formu" nu imzalayarak onaylatır. Temizleme işleminin uygun olmaması durumunda temizleme işleminin tekrarını yapacağını bilir.	E.4.6	1.4	P1
*BY.13	Yapılan işe uygun iş elbiseleri ve kişisel koruyucu donanımları kullanır.		2.1	P1
*BY.14	Yapılan çalışmaya ait uyarı işaret ve levhaları talimatları doğrultusunda yerleştirir.		2.1	P1
*BY.15	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara göre kalite gerekliliklerini uygular.		2.2	P1
*BY.16	Uygulamada izin verilen tolerans ve sapmalara göre kalite gerekliliklerini uygular.		2.2	P1
*BY.17	İş süreçlerinin ve işlemlerin çevreye etkilerini ve riskleri belirler.		2.3	P1
*BY.18	Çevreyi koruma için gerekli önlemleri alır.		2.3	P1

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

YETERLİLİK EKLERİ

EK 1: Yeterlilik Birimleri

17UY0275-2/A1- İş Sağlığı ve Güvenliği, Kalite ve Çevre

17UY0275-2/A2- Baca ve Yağlı Kanal Temizlik Öncesi Hazırlık İşlemleri

17UY0275-2/A3- Baca ve Yağlı Kanal Temizleme Ve Kontrol İşlemleri

EK2: Terimler, Simgeler ve Kısaltmalar

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ADAPTÖR: Bir sistemin, ölçüleri birbirlerinden farklı olan parçalarından her birinin diğeri ile birlikte çalışabilmesi için kullanılan bağlayıcı elemanını,

BACA ŞAPKASI (BAŞLIĞI): Bacanın çekiş etkisini düzenleyerek harici etkilerden koruyan ve baca çıkış ucuna monte edilen şapka şeklindeki yapıyı veya tesisat elemanını,

DERZ: İki malzemeyi birleştirmek amacıyla kullanılacak bağlayıcı malzeme için gerekli boşluğa,

DUMAN KANALI: Yakıt tüketimi yapılan cihaz ile baca arasında irtibatı sağlayan baca kanalını,

EPDK: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,

HAVA ATIK GAZ SİSTEMİ: Yakma havasını dış ortamdaki yakma tertibatına ve yanma ürünlerini yakma tertibatından dış ortama taşıyan eş merkezli veya eş merkezli olmayan ya da paralel kanallar sistemini,

ISCO: Uluslararası meslek sınıflandırma standardını,

KAİDE: Bir cihazın veya sistemin üzerine oturtulduğu temel, ayaklık veya tabanı,

KASKAD BACA SİSTEMİ: Birden fazla yakıcı cihazın baca bağlantı ağzlarının, yatayda oluşturulan kollektör ile ortak bir duman kanalına bağlandığı ve yanma ürünlerinin atmosfere atılmasının ortak bir baca ile yapıldığı sistemleri,

KİŞİSEL KORUYUCU DOANIM: Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliğini etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan; çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç gereç ve cihazları,

KLAPE: Baca veya duman kanalını tamamen veya kısmen kapatan ayarlanabilir baca elemanını,

KOROZYON: Metal malzemenin kimyasal ve elektro-kimyasal reaksiyonlara girerek; metalik özelliğini kaybetmesi, çürümesi ve aşınmasını,

KURUM: Tam olmayan yanma sonucu, baca cidarında biriken, çevreye yayılan katılaşmış isi,

METAL BACA: Yürürlükteki standartlara uygun, yanma ürünlerinin yakıcı cihazlardan dış atmosfere taşınmasında kullanılan metal astarlı, tek ve çok duvarlı bacaları,

PLASTİK BACA: Yürürlükteki standartlara uygun, yanma ürünlerinin atmosfere plastik astarlı duman yolundan taşındığı bacaları,

REFRAKTER MALZEME: Yüksek sıcaklık seviyelerinde dayanırlığını koruyabilen malzemeleri,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İşyerinde var olan yada dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimali,

RÖLEVE PROJESİ: Mevcut bir yapının yerinde alınan ölçülerle, durumunu ortaya koyan projeyi,

SERAMİK BACA: Yürürlükteki standartlara uygun, yanma ürünlerinin atmosfere kil/seramik astarlı duman yolundan taşındığı bacaları,

SIZDIRMAZLIK TESTİ: Akışkanın, işletme şartları altında tesisat içinde kalacağını ve bir sızma yapmayacağını doğrulamak amacı ile yapılan testi,

ŞAFT: Yapılarda elektrik, su, gaz, baca vb. tesisatların yerleştirilmesi için özel olarak imal edilmiş korunaklı inşaatın bir bölümünü,

TEHLİKE: İşyerinde var olan yada dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TEST İŞLEMİ: Yapımı tamamlanmış tesisatların, mekanik ve sızdırmazlık yönünden dayanımının; belirlenmiş yöntemlerle ölçülmesini,

TOPRAKLAMA: Statik elektrik yüklemelerini ve kaçak akımları bertaraf amaçlı olarak, elektrik devresinde veya elektrikle çalışan bir araçta; bir noktayı toprakla birleştirmeyi,

ULTRAVİYOLE: Mor ötesi, mor rengi görülebilir elektromanyetik ışını,

YALITIM: Bir madde veya yapı üzerinde; sıcaklık, ses, elektrik, aşınma ve nem gibi faktörlerin etkisini engellemek için yapılan işlemi,

YOĞUŞMA: Buharın ısı kaybederek sıvı hale geçmesini, ifade eder.

EK3: Meslekte Yatay ve Dikey İlerleme Yolları

Baca Yağlı Kanal Temizleme Personeli (Seviye 2) mesleki yeterlilik belgesine sahip kişiler, meslekte dikey ilerleme yolları kapsamında, birimlerde tanımlanan ilave öğrenme çıktılarını edindikleri ve sınavlardan başarılı oldukları takdirde Baca Montaj Personeli (Seviye 3) mesleki yeterlilik belgelerine sahip olabilirler.

EK 4: Değerlendirici Ölçütleri

Değerlendiricinin aşağıdaki şartlardan en az birini sağlaması gerekmektedir.

- Mühendislik, teknik eğitim, teknoloji fakültelerinin ilgili bölümlerinden lisans düzeyinde mezuniyeti sonrası baca uygulama projeleri yapım, kontrol işlemlerinin uygulandığı iş yerleri veya eğitim kurumlarında; yönetici/teknik uzman veya eğitmen olarak en az 5 (beş) yıl deneyime sahip olmak.
- Meslek yüksek okullarının ilgili teknik bölümlerinden ön lisans düzeyinde mezuniyeti sonrası baca uygulama projeleri yapım, kontrol işlemlerinin uygulandığı iş yerleri veya eğitim kurumlarında; yönetici/teknik uzman veya eğitmen olarak en az 7 (yedi) yıl deneyime sahip olmak.

Yukarıdaki özelliklere sahip olan ve ölçme ve değerlendirme sürecinde görev alacak değerlendiricilere; ilgili alanda yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından mesleki yeterlilik sistemi, kişinin görev alacağı ulusal yeterlilik(ler), ilgili ulusal meslek standart(lar)ı, ölçme-değerlendirme ve ölçme-değerlendirmede kalite güvencesi konularında eğitim sağlanmalıdır.